

TA'LIM MUASSASALARI UCHUN "RAQAMLI KAMPUS" KONSEPSIYASINI ISHLAB CHIQISH

Namozov Sodikjon Sayfilloyevich

Annotatsiya: Mazkur maqolada ta'lim muassasalari faoliyatini zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari asosida tashkil etishning samarali modeli bo'lgan "raqamli kampus" konsepsiyasi tahlil qilinadi. Raqamli kampus ta'lim jarayonlari, boshqaruv, infratuzilma va xizmatlarni yagona raqamli muhitga integratsiyalashni nazarda tutadi. Tadqiqot davomida raqamli kampusning asosiy komponentlari, funksional imkoniyatlari, joriy etish bosqichlari va ta'lim sifatiga ta'siri yoritilgan. Maqola natijalari ta'lim muassasalarida raqamli transformatsiyani amalga oshirishda amaliy ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: raqamli kampus, raqamli ta'lim, axborot tizimlari, LMS, ta'limni boshqarish, smart universitet.

Аннотация: В статье анализируется концепция «цифрового кампуса» как эффективная модель организации деятельности образовательных учреждений на основе современных информационно-коммуникационных технологий. Цифровой кампус предполагает интеграцию учебных процессов, управления, инфраструктуры и сервисов в единую цифровую среду. В ходе исследования рассмотрены основные компоненты цифрового кампуса, его функциональные возможности, этапы внедрения и влияние на качество образования. Результаты статьи имеют практическое значение для реализации цифровой трансформации в образовательных учреждениях.

Ключевые слова: цифровой кампус, цифровое образование, информационные системы, LMS, управление образованием, smart-университет.

Abstract : This article analyzes the "digital campus" concept as an effective model for organizing the activities of educational institutions based on modern

information and communication technologies. A digital campus implies the integration of educational processes, management, infrastructure, and services into a unified digital environment. The study examines the main components of the digital campus, its functional capabilities, implementation stages, and its impact on the quality of education. The results of the article have practical significance for implementing digital transformation in educational institutions.

Keywords: digital campus, digital education, information systems, LMS, education management, smart university.

Kirish

Bugungi kunda jamiyatning barcha sohalarida raqamli transformatsiya jarayonlari jadal rivojlanib, ta'lim tizimi ham bu jarayondan chetda qolmayapti. An'anaviy ta'lim modellarining zamonaviy talablar bilan mos kelmasligi, masofaviy va gibrid ta'lim shakllariga ehtiyojning ortishi ta'lim muassasalarida yangi yondashuvlarni joriy etishni taqozo etmoqda. Shu nuqtayi nazardan, "raqamli kampus" konsepsiyasi ta'lim muassasalarini boshqarish va o'quv jarayonini tashkil etishda muhim innovatsion model sifatida qaralmoqda.

Raqamli kampus — bu ta'lim muassasasining barcha jarayonlarini yagona raqamli platforma orqali boshqarishga asoslangan kompleks tizim bo'lib, u ta'lim, ilmiy faoliyat, boshqaruv va infratuzilmani o'z ichiga oladi. Mazkur konsepsiya yordamida talabalar, professor-o'qituvchilar va ma'muriyat o'rtasidagi o'zaro aloqalar soddalashtiriladi, axborot almashinuvi tezlashadi va boshqaruv qarorlarining samaradorligi oshadi.

Mazkur maqolaning maqsadi ta'lim muassasalari uchun raqamli kampus konsepsiyasini ishlab chiqishning nazariy asoslarini ochib berish, uning asosiy tarkibiy qismlarini tahlil qilish hamda joriy etish mexanizmlarini ilmiy jihatdan asoslashdan iborat.

Asosiy qism

Raqamli kampus konsepsiyasi ta'lim muassasasining barcha faoliyat yo'nalishlarini yagona raqamli axborot muhitiga integratsiyalashga qaratilgan kompleks tizim hisoblanadi. Ushbu konsepsiyaning asosiy maqsadi ta'lim jarayonlari, boshqaruv, ilmiy-tadqiqot faoliyati va infratuzilmani raqamli texnologiyalar asosida samarali tashkil etishdan iborat. Raqamli kampus nafaqat texnik yechimlar majmuasi, balki ta'lim muassasasining boshqaruv va pedagogik faoliyatini modernizatsiya qilishga xizmat qiluvchi strategik modeldir.

Raqamli kampusning muhim tarkibiy qismlaridan biri o'quv jarayonini raqamlashtirishdir. Bu jarayonda ta'limni boshqarish tizimlari (LMS), elektron o'quv resurslari, masofaviy va gibrid ta'lim platformalari keng qo'llaniladi. LMS tizimlari o'quv materiallarini joylashtirish, topshiriqlarni elektron shaklda qabul qilish, baholash va talabalar bilimini monitoring qilish imkonini beradi. Natijada o'quv jarayonining shaffofligi va nazorat darajasi oshadi, ta'lim sifati esa yangi bosqichga ko'tariladi.

Talabalar faoliyatini boshqarish raqamli kampusning muhim funksional yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Talabalarni ro'yxatga olish, fanlarga yozilish, reyting va akademik ko'rsatkichlarni yuritish, stipendiya va turar joy masalalarini boshqarish kabi jarayonlar yagona axborot tizimi orqali amalga oshiriladi. Bu esa hujjat aylanishini qisqartirib, ma'muriy yuklamani sezilarli darajada kamaytiradi.

Raqamli kampus konsepsiyasida professor-o'qituvchilar faoliyatini qo'llab-quvvatlash ham muhim o'rin tutadi. Elektron jadvallar, raqamli o'quv-uslubiy majmualar, ilmiy maqolalar bazalari va avtomatlashtirilgan hisobot tizimlari o'qituvchilarning ish samaradorligini oshiradi. Shu bilan birga, raqamli texnologiyalar pedagoglarga innovatsion ta'lim metodlarini qo'llash imkonini beradi.

Boshqaruv jarayonlarini raqamlashtirish raqamli kampusning strategik ahamiyatga ega yo'nalishlaridan biridir. Elektron hujjat aylanishi, raqamli rejalashtirish, monitoring va tahlil tizimlari rahbariyat uchun tezkor va asoslangan qarorlar qabul qilish imkonini yaratadi. Ma'lumotlarga asoslangan boshqaruv

modeli ta'lim muassasasining rivojlanish strategiyasini samarali amalga oshirishga xizmat qiladi.

Raqamli kampus infratuzilmasi zamonaviy texnologik yechimlarga tayanadi. Yuqori tezlikdagi internet, simsiz tarmoqlar, bulutli hisoblash texnologiyalari va integratsiyalashgan ma'lumotlar bazalari tizimning uzluksiz ishlashini ta'minlaydi. Shu bilan birga, axborot xavfsizligi masalalari alohida e'tibor talab etadi. Foydalanuvchi ma'lumotlarini himoyalash, autentifikatsiya va avtorizatsiya mexanizmlarini joriy etish raqamli kampusning barqarorligi uchun zarur hisoblanadi.

Raqamli kampus konsepsiyasini joriy etishda inson omili ham muhim ahamiyatga ega. O'qituvchilar, talabalar va ma'muriy xodimlarning raqamli savodxonligini oshirish, ularni yangi tizimlarga moslashtirish joriy etish jarayonining muvaffaqiyatini belgilaydi. Shu sababli raqamli kampusni joriy etish bilan bir qatorda, malaka oshirish va trening dasturlarini amalga oshirish lozim.

Raqamli kampus ta'lim sifatiga ijobiy ta'sir ko'rsatib, ta'lim jarayonining moslashuvchanligi va ochiqqligini oshiradi. Talabalar individual o'quv trayektoriyalarini shakllantirish imkoniyatiga ega bo'lib, o'z bilimlarini mustaqil ravishda rivojlantirishga undaladi. Shu bilan birga, raqamli kampus akademik halollikni ta'minlash, baholash jarayonlarining shaffofligini oshirishga xizmat qiladi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, ta'lim muassasalari uchun raqamli kampus konsepsiyasini ishlab chiqish va joriy etish zamonaviy ta'lim tizimini rivojlantirishning muhim strategik yo'nalishlaridan biridir. Raqamli kampus ta'lim, boshqaruv va infratuzilma jarayonlarini yagona raqamli muhitga birlashtirib, ta'lim sifatini oshirish va boshqaruv samaradorligini ta'minlaydi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli kampus konsepsiyasi nafaqat texnologik yangilanish, balki ta'lim muassasasining boshqaruv va pedagogik faoliyatini modernizatsiya qilishning samarali modeli hisoblanadi.

Mazkur maqolada ko'rib chiqilgan yondashuvlar ta'lim muassasalarida raqamli transformatsiyani amalga oshirish, raqamli infratuzilmani rivojlantirish va raqamli kompetensiyalarni shakllantirishda amaliy ahamiyatga ega. Raqamli kampus konsepsiyasini bosqichma-bosqich joriy etish orqali ta'lim tizimining barqarorligi, ochiqligi va raqobatbardoshligini ta'minlash mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. UNESCO. Digital Transformation of Education Systems. Paris, 2021.
2. OECD. Education in the Digital Age. Paris, 2020.
3. Siemens G. Digital Learning and Education. Springer, 2019.
4. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni.
5. O'zbekiston Respublikasi "Axborotlashtirish to'g'risida"gi Qonuni.
6. Bates A.W. Teaching in a Digital Age. Vancouver, 2019.

Salman Khan. The One World Schoolhouse. Twelve, 2018